

VALITUS VANTAAN KAUPUNGIN PÄÄTÖKSESTÄ 25.1.2021, 14 § Yleiskaava 2020 (YK0048) hyväksyminen

Yleiskaavan nähtävillä oleminen

Vantaan kaupunginhallitus päätti huhtikuussa 2020 laittaa yleiskaavaluonnoksen nähtäville siten, että nähtävilläolo päättyi Juhannuksena. Ennen kaupunginhallituksen päätöstä hallitus oli tehnyt poikkeuslakiin perustuen päätöksen jolla kiellettiin kaikki yli kymmenen hengen kokoontumiset. Tästä huolimatta kaupunginhallitus rajasi nähtävillä olon siten että päällä oli koko ajan kokoontumiskielto.

Yleiskaavan legitiimisyyden perustana on kansalaisvuorovaikutus. Sen prosessissa keskeisin vaihe on nähtävillä olo, koska vasta tällöin yleiskaava on kokonaisuutena olemassa. Nähtävillä olon sijoittamine kokoontumisrajoitusten aikaan esti kansalaisjärjestöjä ja omakotiyhdistyksiä muodostamassa tästä keskisestä asiakirjasta sääntöjensä mukaisia päätöksiä. Vastineessaan tehtyyn muistutukseen kaupunginhallitus viittasi omaan aikatauluunsa joka oli suunniteltu siten että yleiskaava hyväksytään nykyisen valtuuston aikana. Peruste on heikko ottaen huomioon nähtävilläolon merkityksen MRL:ssä. Yleiskaavaa on valmisteltu vuosikausia, joten nähtävillä olon järjestäminen siten, että huomioiden tekemiseen on todellinen mahdollisuus, ei olisi ollut kohtuutonta. Tilanne sinänsä oli ainutlaatuinen ja kaupunginhallituksen olisi MRL:n periaatteiden mukaisesti tullut varmistaa, että poikkeuksellisessakin tilanteessa kansalaisvuorovaikutus on täysimääräisesti tehtävissä.

Yleiskaavapäätös tulee palauttaa uudelleen valmisteltavaksi MRL:n mukaisen nähtävillä olon varmistamiseksi.

Pientalojen kaavamerkinnot

Yleiskaavassa on useiden pientaloalueiden asemakaavamerkinnoista poiketen yleiskaavaan merkitty merkinnän A sijasta merkintä Ap. Mitään tarkempia vaikutusarvioita sen osalta ei ole tehty. Tavoitteeksi on merkitty nykyisten alueiden säilyttämisen pientaloalueina. Pääasiallisena perusteluna on esitetty ns. Luhtitalojen rakentamisen estäminen. Yleiskaavalla on suojelutarkoitus mutta mitään suojeluselvityksiä ei ole tehty. Käytännössä merkintä ei rajoita voimassaolevan asemakaavan mukaista rakentamista.

Maankäyttö- ja rakennuslain perusjärjestelmänä on kaavahierarkia. Asemakaavoitus ei voi olla periaatteessa yleiskaavan vastaista. Yleiskaavassa on luotu pysyvä ristiriita yleiskaavan ja voimassa olevien asemakaavojen välille. Yleiskaavassa ei ole esitetty eikä kaupungilla ole muutoinkaan tarkoitusta ryhtyä muuttamaan näiden pientaloalueiden voimassa olevia asemakaavoja yleiskaavan mukaiseksi. Tämä on vastoin MRL:n syvimpiä periaatteita. Yleiskaavan määräyksellä on ikään kuin haluttu kerralla muuttaa olemassa olevia asemakaavoja.

Mikäli näille alueille tulisi rakennuslupahakemuksia, esimerkiksi luhtitalojen osalta, alueet olisi laitettava rakennuskieltoon. Sinänsä nämä haetut luvat olisi joka tapauksessa käsiteltävä lainvoimaisen asemakaavan mukaisesti. Keskeisintä kuitenkin on, että näin laajasta muutoksesta pientaloalueilla ei ole tehty riittävästi selvityksiä ja vaikutusarviota ovat ylimalkaisia.

Yleiskaava tulee tältä osin palauttaa uudelleen valmisteltavaksi riittävien selvitysten tekemiseksi. Lisäksi kaupungin olisi esitettävä suunnitelma miten tämä yleiskaavan ja voimassa olevien asemakaavojen välinen ristiriita ratkaistaan

Vantaalla 12.3.2021
